



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 23 listopada 2011 r.

**Pan
Jan Starzyński
Prezydent
Miasta Pruszkowa**

LWA- 4114-07-07/2011
I/11/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miasta Pruszków, zwanym dalej *Urzędem*, kontrolę dotyczącą realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w budynkach będących siedzibą urzędów miast i gmin województwa mazowieckiego w 2010 r. i w I półroczu 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 września 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania podejmowane przez Urząd w zakresie realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w budynku będącym siedzibą Urzędu Miasta, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. NIK pozytywnie ocenia wdrożenie przez Urząd Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanej w 2007 r. zgodnie z § 6 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*² oraz wdrożenie w październiku 2010 r. nowej

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

² Dz. U. Nr 80, poz. 563 - zwane dalej rozporządzeniem z dnia 21 kwietnia 2006 r. (uchylone z dniem 30 czerwca 2010 r.)

Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego opracowanej zgodnie z § 6 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. o tej samej nazwie*³. Instrukcja przechowywana była w sposób zapewniający możliwość jej natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia akcji ratowniczych; zgodnie z § 6 ust. 3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

2. NIK pozytywnie ocenia wywiązywanie się Urzędu z obowiązku przeprowadzania szkoleń wstępnych dla osób rozpoczynających pracę jak i w trakcie pracy zgodnie z § 9 i 10 *rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*⁴.

3. NIK pozytywnie ocenia podjęcie przez Urząd działań w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych zgodnie z § 16 ust.3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Przeprowadzone w toku kontroli NIK oględziny budynku wykazały (vide pkt 8 wystąpienia), że w budynku występują warunki techniczne niezapewniające możliwości ewakuacji ludzi, ponieważ szerokość dróg ewakuacyjnych na każdym piętrze (na granicy budynków A i B) w miejscu lokalnych przewężeń jest mniejsza o ponad jedną trzecią od określonych w przepisach budowlanych, co zgodnie z § 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. *rozporządzenia* oznacza, że budynek uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Pruszkowie, w wyniku kontroli przeprowadzonej 4 listopada 2010 r., która wykazała konieczność dostosowania budynku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, nakazał Urzędowi Miejskiemu w Pruszkowie zapewnić w kontrolowanym budynku hydranty DN25 obejmujące swoim zasięgiem całą powierzchnię chronionego budynku oraz zabezpieczyć przed zadymieniem pionowe drogi ewakuacji w sposób określony w przepisach techniczno – budowlanych⁵. W decyzji wskazano również, że wymagania przepisów techniczno- budowlanych mogą być spełnione w inny sposób niż określony przepisami, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

W marcu 2011 r. Urząd opracował ekspertyzę techniczną dotyczącą stanu ochrony przeciwpożarowej (zawierającą m.in. przyjęte rozwiązania zamienne) oraz projekty

³ Dz. U. Nr 109, poz. 719 - zwane dalej rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2010 r.

⁴ Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.

⁵ Decyzj: Nr PZ 5580/72-3/2234/10 oraz Nr PZ 5580/72-4/2235/10 z dnia

budowlano-wykonawcze dostosowania budynku do wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej⁶.

Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wyraził zgodę na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w inny sposób niż określono w przepisach techniczno-budowlanych pod warunkiem podłączenia systemu sygnalizacji pożarowej do stacji monitoringu pożarowego PSP i zrealizowania wymagań określonych w wydanych postanowieniach⁷.

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Pruszkowie przedłużył termin wykonania obowiązków określonych w ww. postanowieniach do dnia 31 grudnia 2011 r.⁸

Urząd Miasta w budżecie na 2011 r. zaplanował kwotę 700 tys. zł z przeznaczeniem na dostosowanie budynku do wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej. W 2011 r. na wykonanie projektów budowlano-wykonawczych wydatkowano kwotę 59 tys. zł.

Prezydent Miasta poinformował, że w związku z *możliwością nie wydatkowania pozostałej kwoty w 2011 r., w projekcie budżetu na 2012 r. zaplanowano na ten cel 641 tys. zł.*

4. NIK nie wnosi uwag do:

- wyposażenia budynku w hydranty wewnętrzne, główne wyłączniki prądu, przeciwpożarowy wyłącznik prądu, włączniki pożarowego systemu alarmowego;
- rozmieszczenia w budynku fluorescencyjnych znaków zapewniających wizualną informację o przebiegu drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, sztucznym, jak również przy braku oświetlenia;
- zamieszczenia na tablicach ogłoszeń znajdujących się przy głównych wejściach do budynków następujących informacji: wyciągu z przepisów porządkowych, telefonów alarmowych, adresu lokalizacji posterunku policji, instrukcji postępowania w sytuacji kryzysowej, instrukcji ppoż. na wypadek zaistnienia pożaru, telefonów i adresu zarządcy budynku, informacji o możliwości składania skarg i wniosków;
- zamieszczenia w widocznych miejscach na korytarzach każdej kondygnacji budynku instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

5. NIK nie wnosi uwag do przeprowadzanych zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*⁹, kontroli okresowych stanu technicznego budynku Urzędu.

⁶ Koszt robót wyceniono na 611 693,15 zł brutto.

⁷ Postanowienia znak: WZ.5595/84/11 i WZ.5560/65/11 z dnia 21 kwietnia 2011 r.

⁸ Decyzje: Nr PZ 5580/72-5/2289/10 i Nr PZ 5580/72-6/2288/10 z dnia 31 grudnia 2010 r.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

6. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie Książki obiektu budowlanego, co było zgodne z art. 64 ust. 1 *ustawy Prawo budowlane*.

Uwagi NIK dotyczą, braku w wykazie protokołów kontroli okresowych stanu technicznego wpisów dotyczących ważnych ustaleń zawartych w dokumencie będącym przedmiotem wpisu i danych identyfikujących osobę, która dokument wystawiła, co było niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*¹⁰.

7. NIK negatywnie ocenia niewykonywanie, w okresie od 2006 r. do września 2011 r., praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji osób z budynku, co było niezgodne z § 13 ust. 1 *rozporządzenia z dnia 21 kwietnia 2006 r.* oraz z § 17 ust. 1 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

8. Kontrola NIK wykazała, że budynek Urzędu nie spełnia wymagań określonych w przepisach *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*¹¹, w zakresie elementów konstrukcyjnych dróg ewakuacyjnych, sposobu ich wykończenia oraz wyposażenia, w tym:

- szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych (na wszystkich kondygnacjach) na granicy części A i B budynku w miejscu lokalnych przewężeń¹² wynosi 1,06m, zamiast co najmniej 1,4m, co jest niezgodne z § 242 ust.1;
- szerokość użytkowa: biegu schodów w bocznej klatce schodowej wynosi 0,97m zamiast 1,2m, spoczników w bocznej klatce schodowej wynosi 1,02m zamiast 1,5m, a wysokość 3 stopni w jednym biegu schodów na IV piętrze wynosi 0,185m, zamiast co najwyżej 0.175m, co jest niezgodne § 68 ust.1;
- krawędzie stopni schodów w budynku nie wyróżniają się kolorem kontrastującym z kolorem posadzki, co jest niezgodne z § 71 ust.4;
- brak jest na schodach wewnętrznych obu klatek schodowych poręczy przyściennych umożliwiających prawostronne ich użytkowanie, co jest niezgodne z § 296 ust.3;
- wysokość balustrad na obu klatkach schodowych jest mniejsza niż 1,1m, co jest niezgodne z § 298 ust.2.

Informując o powyższym, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

¹⁰ Dz. U. Nr 120, poz. 1134

¹¹ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

1. Przeprowadzanie praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji osób przebywających w budynku Urzędu zgodnie z § 17 ust.1 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*.
2. Prowadzenie Książki obiektu budowlanego zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*.
3. Dostosowanie stanu technicznego budynku do przepisów *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* oraz do przepisów *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje od Pana Prezydenta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. a/a

¹² Na długości ok. 0,5m.